

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

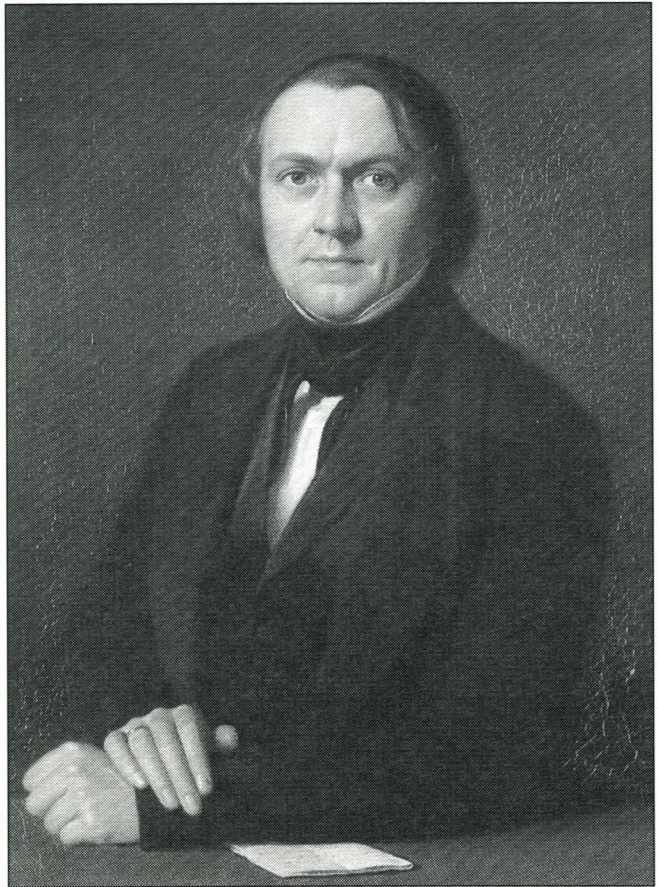
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANER-

bladet

MÅNEDSSKRIFT FOR SORANSK SAMFUND
ÅRGANG 87 NR. 2
MARTS 2002

D. G. Monrad, 1811-87. Se side 32.

Kalenderen

Soranerfrokost den 7. marts kl. 12.00.

Gæster er *Hugo Steen Jacobsen* (R 50) og *Niels Steen Jensen* (S 56), som vil berette om deres funktion i Initiativgruppen og Jul i Sorø. Derudover medbringer de en gave til huset.

Soranerfrokost den 4. april kl. 12.00.

Her er endnu ingen gæster tilmeldt.

Soranerfrokost den 2. maj kl. 12.00.

Gæst er arkitekt *Ebbe Wahrens fra BBP*, som er arkitekter på Skjalm Hvide. Efter en præsentation af BBP og deres aktiviteter vil Wahrens gennemgå byggeriet i Sorø.

Husk tilmelding

senest 2 dage før til hovmesteren, telefon 38 89 00 75 eller 23 64 11 65.

Generalforsamlingen er datosat til

den 30. april kl. 19.00.

Dagsorden og regnskab i næste nummer af bladet!

En Servicemeddelelse

Hvert år, når vi anmelder Jul i Sorø, er der flere interesserede, som spørger, hvor de kan få fat i ældre udgivelser af bladet. Normalt henviser vi til Svegaards Boghandel i Sorø, og hvis vi ikke hører mere, er det nok lykkedes at få problemet løst. Men denne gang kunne Svegaard ikke hjælpe - til gengæld har vi fundet en mand, som sikkert kan:

Maskinmester Kjeld Jensen, Søhegnet 16, 4180 Sorø. Tlf. 57 83 17 23.

Jensen har rigtig mange dubletter og vil gerne sælge dem!

Det er i øvrigt vor faste bogbinder, så har du noget, der skal hold på, så ring og få en aftale!!!

Alle henvendelser vedrørende bladet skal foreløbig gå til:

Christian Eifer

Vestre Paradisvej 6, 2840 Holte

Telefon 45 42 16 62 eft. kl. 19.00

Mail: eifer@post12.tele.dk

Chr. Tom Petersen
Academia Sorana

efter tegning af Christian Tom-Petersen

SORANER-BLADET

MARTS 2002

87. ÅRGANG

NUMMER 2

Noget om bladets fremtid ...

Gennem de seneste seks uger har en redaktionsgruppe været på arbejde for at sikre kontinuiteten i bladudgivelsen. I virkeligheden er der tale om to grupper, idet den ene har taget sig kærligt af indholdet i de kommende blade, den anden har koncentreret sig om det rent tekniske, opsætning, trykning, lay-out o.m.a.

Indholdsgruppen tager over umiddelbart efter dette nummer, således at numrene 3 og 4 vil blive bearbejdet af holdet med bibeholdelse af det nu efterhånden bedagede udseende. Dette vil ændre sig fra nummer 5 og fremover, hvor teknikgruppens forslag vil træde frem, og lig en anden fugl Føniks vil bladet få en fornyelse, som både vil gavn den generelle opsætning, og som samtidig vil forynge bladets indhold til gavn for de senere tilkomne gammelsoranere.

Det er egentlig morsomt at lave blad - det tager selvfølgelig nogen tid, men det giver adgang til en del aktiviteter, som man normalt ikke ænser på sin vej, men som alligevel udgør en væsentlig del af det hele, der hedder Sorø. Man får et indblik i skole-drift, som man jo stort set er uvidende om. Man tvinges til historiebøgerne, når man forsøger at blive delagtiggjort i Stiftelsen

baggrund og fundatser. Og det er ikke altid lige lystig læsning, læs f.eks. *Hovgaard's* artikel i dette nr. om de trælse angreb på Stiftelsen Sorø Akademis pengekasse! Hurtigt venner man sig til lige at kigge råstofprisen igennem, både træ og grus påvirker gennem deres efterspørgsel og deraf kommende prisfastsættelse skolens muligheder. Dette trods dens statslige status.

Nu har det også været morsomt at følge byggeindex, men det er jo forårsaget af Samfundets eget byggeri af Soranernes Hus, der jo nu endeligt er så lykkeligt tilendebragt med en mærkbar prisreduktion på værelsespriserne - takket være den store arv fra *Knud Hauerslev*.

Dette har så endelig været medvirkende til, at de fra arilds tid så faste arrangementer - soranerfrokosterne - nu igen er blevet et godt besøgt element i Samfundets liv. Hovmester *Børge Andersens* indsats må dog nok regnes som en stærkt tilskyndende faktor, og prissætningen på traktementet anses af mange for et regulært pensionistlegat!

Endnu har alle dog kunnet gå hjem ...

Det er således ikke uden en vis ærgrelse, at den gamle redacteur nedlægger sit hverv.

Men når man ikke kan deltage i de fleste arrangementer, fordi man ikke kan stå op, så er det på tide at finde andre kræfter, som både kan og vil. Herfra skal til slut lyde en tak til alle de mange trofaste bidragydere, som har gjort det let for mig at få fylde og omfang i bladet. En opfordring skal være, at I

skal blive ved med at sende jeres beretninger til andres glæde og hukommelsesstøtte: En aha-oplevelelse behøver ikke være en glæde over at se noget klart, men kan glimrende være en oplevelse, som var fortrængt, men som stadig tåler at genses og genføles efter mange års glemsel! *Red.*

Da Sorø Akademi skulle være folkehøjskole

Kun få af os, der igennem årene har gået på vor gamle skole, ved, at den i 1848 nær var ved at forsvinde i historiens malstrøm. Lærere som *Taps (Bohn)*, *Paps (Jensen)*, *Volle (Gad)*, *Marcus (Pedersen)*, *Mef (Helms)*, *Loppen (Hjort)* - ikke mindst *Fatter (Müller)* og mange andre, dertil cricket, uniformer (engang), vandbal, kongebal, bulesold og studentereksamen, havde da ikke været - i hvert fald i Sorø.

N.F.S. Grundtvig, salmedigter, kirke-reformator og folkevækker, af modstandere kaldet tågehorn og versemager, planlagde i 1847 oprettelse af en folkehøjskole i Sorø i stedet for det hensygnende Akademi, som siden skolens start i 1587 i perioder havde været standsbetonet overbygning for en drengeskole - senere latinskole - med uddannelse af kongelige embedsmænd og administratorer som hovedsigte. Allerede i 1837 udsendte han et kritisk skrift "Skolen udi Soer", med ønsket om at erstatte "*den latinske skole med en dansk højskole*". Han havde ganske ret i, at Akademiets undervisning ikke længere svarede til det nye samfund, der var undervejs med folkestyre båret af ny økonomi og ændrede produktionsmetoder i landbrug og erhvervsliv i det hele taget. Derfor ønskede han, at en folkelig almen realhøjskole og et landbrugsinstitut skulle afløse det Akademi, som tiden var løbet fra. Kongen, Christian VIII, gav i 1847 Grundtvigs plan sit ja med en kongelig forordning om "*Sorø Akademis omdan-*

nelse til en folkelig realhøjskole, der skulle være en fri læreanstalt for enhver, der kunne ønske at uddanne sig i kendskab til brugen af modersmålet og i kundskab om fædrelandets historie og statistik, dets statsforvaltning og kommunale forvaltning".

Grundtvig gav sine tanker - i nogen grad også sin bekymring over den pludselige frihed - udtryk i en af sine sange fra nybrudsåret 1848: "*Folkeligt skal alt nu være*", men han tilføjer: "*Ved man også, hvad man vil mer end brød og skuespil?*". Derfor Skolen udi Soer.

Virkeliggørelsen af Grundtvigs planer, der ville afskaffe både Akademiets og den tilhørende latinskole, stod for døren. Grundtvig kunne gå i gang med sin "Skole udi Soer" på grundlag af Akademiets rige økonomiske midler.

Men i januar 1848 døde kongen. Efterfølgeren Frederik VII opgav den enevælde, der havde styret Danmark siden 1660. Efter hektiske dage i marts 1848 kom den ny forfatning og den første danske regering i moderne forstand. Den 5. juni 1849 underskrev kongen Grundloven. Det slesvigholstenske oprør, som brød ud marts 1848 var en del af forløbet. I vor historie bliver 1848 omvæltningen - til forskel fra tilsvarende i det øvrige Europa - beskrevet som ganske ublodig, til trods for at oprøret kostede ca. 5000 danskere og slesvigholstenere livet - det hører også med til begivenhederne - ba-

re ikke i København. Ansvar for kirke og uddannelse blev samlet i et kultusministerium med en af grundlovsfædrene, senere biskop D. G. Monrad som minister.

Da Grundtvig i foråret 1848 forelagde sit projekt med kongelig tilladelse for den nytilltrådte kultusminister, var svaret henholdende. Monrad henviste til, at den slesvigholstenske krig, som Prøjsen nu også havde blandet sig i, krævede alle regeringens kræfter, så "Skolen udi Soer" måtte vente. I øvrigt følte han sig ikke bundet af beslutninger truffet af det tidligere styre - selv om de var kongelige. Grundtvig måtte foreløbig gå med uforrettet sag.

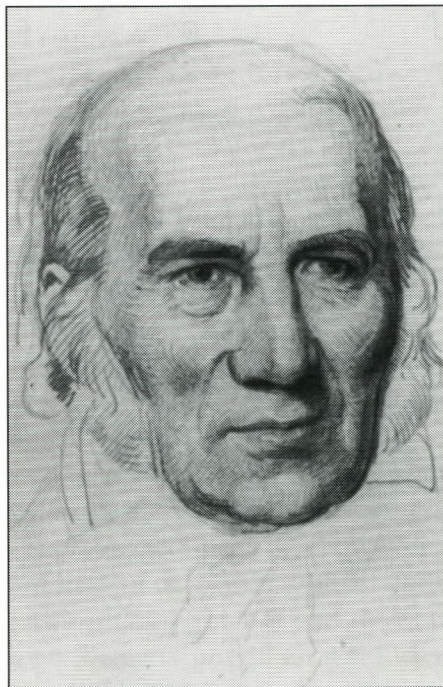
I efteråret 1848 så den gamle digter og højskolemand på ny "lyset" - troede han. Regeringen, der var blevet til i de hektiske og folkejublende martsdage samme år, var trådt tilbage som følge af manglende evne til at håndtere det prekære slesvigholstenske spørgsmål og udenrigspolitikken, der langtfra var vore første demokratiske politikeres stærke side. Som det senere skulle vise sig, var disse politikere i vore første frihedsår oftest udenrigspolitiske amatører uden tilstrækkelig indsigt på området. Kastrofen kom i 1864 (iflg. *Mef*).

I november 1848 var en ny regering trådt til med sprogvidenskabsmanden og "latineren" J. N. Madvig som kultusminister. Han var et skarpt intellekt, der afskyede al uklar og løs snak. Hans legendariske lærebog i latinsk grammatik fra 1841 blev frygtet og æret blandt skoleelever igennem næsten 100 år. I forordet står: "*For at opnå indsigtens klarhed og glæde udkræves arbejdets uundgæelige møje*". For mit vedkommende blev det ved møjen - (iflg. *Raft og Pihl-kjer*).

Grundtvigs henvendelse til den nye kultusminister resulterede i et klart nej, ikke alene henholdende som Monrads svar. Madvig ville godt nedlægge Akademiet som undervisningsanstalt, hvilket også skete året efter. Derimod ville han ikke høre tale om at nedlægge Akademiets latinske skole til fordel for en grundtvigsk højskole, som han ikke fandt kunne tage patent på al danskhed.

Takket være Madvig kom skolen til at leve videre som Sorø Akademi Skole. Senere udviklet til det moderne gymnasium og den kostskole, vi kender i dag. Vor gamle skole blev reddet på målstregen.

Grundtvigs tanker og ideer om en bred folkelig og almen uddannelse levede dog videre, bare på anden vis. Efterhånden blev der rejst mange folkehøjskoler ud over landet i det væsentlige inspireret af Grundtvig og hans grundtvigianere. I årene frem til 1870 blev der således oprettet 58 med Askov Højskole blandt de toneangivende. Den blev i 1872 til den udvidede folkelige højskole, som Grundtvig havde tænkt med "Skolen udi Soer". Skolerne blev i de første år i det væsentlige besøgt af bondeungdom. Senere blev elevgrundlaget mere alsidigt. Undervisningen, der var eksamensfri, byggede på tre hovedtemaer, det nationale, det faglige, i det væsentlige nye landbrugsmetoder, og det alment oplysende, vægtes forskelligt på de enkelte skoler.

P. C. Skovgaard. Rids af Grundtvig 1846.

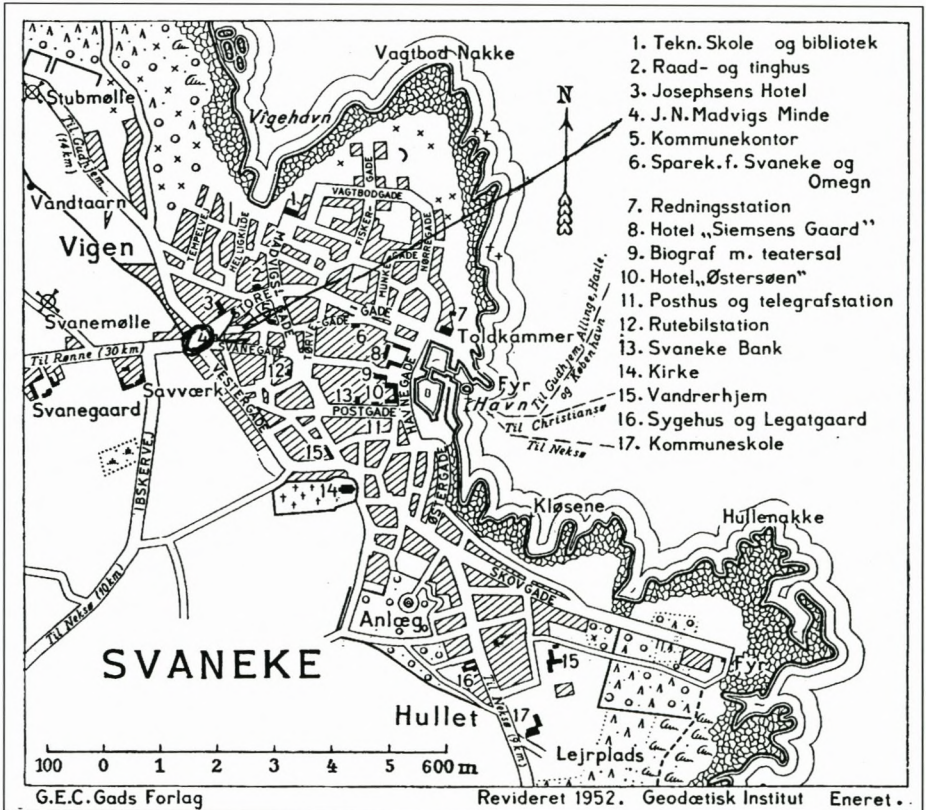
Som barn af en højskolepræget opvækt i det østfynske præget af grundtvigsk friskole og valgmenighed følte jeg mig til at begynde med som lidt af en fremmed fugl, da jeg kom til Sorø i 1942, men besættelsetiden og hvad dertil hørte betød, at mine forældre fandt det bedst, at jeg blev flyttet. Alt gik godt, min tid i Sorø blev god.

I nutiden er de to skoleformer, gymnasiet og folkehøjskolen kommet hinanden en hel del nærmere, og jeg er forlængst udsønt med tyskerne i mange års EF/EU arbejde. Datidens fjendebillede blev til samarbejde.

En besynderlig detalje i forløbet var, at midler fra Akademiet i folkehøjskolernes første år blev udbetalt som "særlig statsydelse" til enkelte højskoler. Igennem årene blev det til godt 2 mio. kr. Dertil ca. 600.000 kr. til landbohøjskolen.

J. N. Madvig, 1804-86.

Chr. VIII, 1786-1849.

Filosofien var vel - hvis nogen - at når Grundtvig ikke fik sin "Skole udi Soer", så skulle de skoler, hans ideer skabte ud over landet i form af folkehøjskoler og landbrugsskoler i det mindste nyde godt af penge fra Akademiet, dertil landbohøjskolen, hvis oprettelse han i øvrigt var imod.

Akademiets seneste fundats fra 1973 hindrer dog den slags økonomisk "uvæsen" i fremtiden, eftersom den sikrer, at Akademiets midler kun kan bruges til Akademiets formål samlet under Stiftelsen Sorø Akademi, i det væsentlige drift af ca. 5000 ha skov- og landbrug samt en række ejendomme og anden formue, dertil Akademiens Skolens bygninger stilles vederlagsfrit til rådighed for staten, der nu driver Akademiets skole som statsskole. Alt dette er, hvad gamle Madvig på sin vis har medvirket til at sikre for nutid og fremtid for Sorø Akademi og dets skole.

I modsætning til Akademiets andre velnydere igennem tiderne med *Ludvig Holberg* i spidsen kunne Madvig ikke gøre godt med økonomiske midler - dem havde

han efter sigende ingen af -. Alligevel gjorde Madvig noget, som gamle og nutidige soranere må være taknemmelige for ved at standse Grundtvigs anslag mod vor skole hin efterårsdag i 1848.

Han blev født i Svaneke den 7. august 1804. Han talte fejlfrit latin med bornholmsk accent (Iflg. *Raft*) - det må have lydt pragtfuldt.

En god ide til bornholmske soranere ville være, om de hvert år fejrede gamle Madvigs fødselsdag ved at lægge blomster ved hans mindesmærke i Svaneke.

Soransk Samfunds formand, *Henning Molin*, har bifaldet, at samfundet betaler blomster samt evt. kaffe og blødt brød til de bornholmske soranere og deres ledsagere, der kunne tænke sig at gøre den 7. august til en årlig "Madvigfest" i Svaneke. Tohundredåret 2004 kunne nok også tiltrække soranere fra det øvrige land.

Erik Hovgaard Jakobsen (S 45).

I Soranerbladet januar 2002

Jeg (*Mogens With*) er student fra 1938, *Bjørn P.* fra 1937.

S. 12, spalte1: linje 12: det sjældne fugleværk *Kjærbølling: Danmarks Fugle*, Den første store beskrivelse af emnet (der i modsætning til nyere værker også indeholder madopskrifter på fugle, fx svane).

S.13, afsnittet "Lærerne", linje 5: og bl.a. lektor *Holten* udgav lærebøger i sit fag Oldtidskundskab. Han var en inspirerende lærer. Jeg husker hans fortælling om *Schliemanns* udgravning af Troja og hans omtale af det banebrydende værk *THE GOLDEN BOUGH* af *Frazer*.

TILFØJELSE: Mange har omtalt *P H BOHN* (*Taps*). Jeg har haft ham i Fransk og har stort set kun godt at sige om ham. Vi grinede selvfølgelig af hans umådelige pedanteri og pernittengryneri, men jeg havde ingen alvorlige sammenstød med ham.

SORANERGOLF

afholdes på Sorø Golfklubs bane

fredag den 10. maj 2002

- Tidspunkt** Der er starttid kl. 8.30 med gunstart på back-nine
"(Maksimalt deltagerantal 45)"
- Scorekort** Udleveres fra kl. 7.30
- Matchform** Traditionen tro afvikles matchen som slagspil og/eller stableford.
Pokalen vindes af bedste netto slagspiller. Ledsagere spiller
ligesom de andre år stableford.
- Handicapindeks** Max 36. Spillere med højere handicapindeks kan tilmelde sig,
men skal spille til handicapindeks 36.
- Præmieuddeling** Foretages under den efterfølgende frokost.
- Morgenmad** Der er mulighed for at spise morgenmad fra kl. 7.30.
- Frokost** Serveres fra kl. 13.00.
- Betaling** Green-fee (ca. 250 kr.) betales på dagen. Match-fee (50 kr.),
morgenmad (50 kr.) og frokost (100 kr.) indbetales til Soranergolf
v/Steen Hahn Andersen, reg. nr. 2300 konto nr. 6444-752-376 i
Nordea samtidig med tilmeldingen – husk at oplyse navn. Dette er
et forsøg på at lette administrationen og mindske kaos på
matchdagen.
- Tilmelding** Til undertegnede - hurtigst muligt, men senest 19. april 2002.

Venlig hilsen

Steen Hahn Andersen
Tuelsøvej 48
4180 Sorø
Telefon 57 82 16 24
E-mail: sha@post11.tele.dk

Claus Kamstrup
Gl Landevej 86
7400 Herning
Telefon 97 21 19 91
E-mail: clk@mail.tele.dk

Soranermatch i golf 2001

I modsætning til tidligere år blev årets Soranermatch i golf afholdt St. Bededag 2001 på Sorø Golfklubs dejlige bane ved Suserup. Der var 28 deltagere til at kæmpe om pokalen til bedste resultat - færreste slag efter regulering for handicap. Deltagere kommer fra nær og fjern, med flere fra Jylland, hovedstadsområdet samt naturligvis en del lokale spillere fra Sorø.

Pokalen til laveste nettoscore blev vundet af *Thomas Okke Frahm* (S 91) med en nettoscore på 70 slag.

2. præmien gik til *Søren Brix Laursen* (S 92) ligeledes med 70 slag, 3. præmien blev vundet af *Morten Pontoppidan* (S 54) med 73 slag, og endelig blev 4. præmien vundet af *Søren Ralkov* (S 86) med 75 slag.

I Stableford-rækken blev vinder *Charles Lønholt* (S 59) med 33 point, tæt forfulgt af *Birger Fabricius-Olsen* (R 74) med 32 point på 2. pladsen og ligeledes med 32 point *Jørgen Hansen* (S 60) på 3. pladsen, og endelig på 4. pladsen kom *Søren Plate* (S 60) med 31 point.

I rækken for ledsagere blev vinder *Vivi Nielsen* med 32 point, 2. pladsen til *Susanne Fabricius-Olsen* med 31 point og endelig på 3. pladsen *Hanne Balstrup* med 27 point.

Laveste brutto-score blev vundet af *Søren Ralkov* (S 86) med 78 slag.

Der var også to hul-præmier, som blev vundet af følgende: Tættest på flaget på hul 2 - *Søren Ralkov*. Længste drive på hul 9 - *Susanne Fabricius-Olsen*.

Efter matchen blev der spist frokost med præmieoverrækkelse og socialt samvær i klubhuset.

Matchen i 2002 afholdes 10. maj 2002.

Hvis nogle ønsker at modtage en invitation til næste års Soranermatch, så send jeres adresse til undertegnede.

For indlægget

*Steen Hahn Andersen,
Tuelsøvej 48, 4180 Sorø.
E-mail: sha@post11.tele.dk*

Frokost den 7. februar 2002

Min nærmeste foresatte, redaktøren, har jo meddelt at han trækker sig tilbage hvorfor nærværende nummer er det sidste fra hans hånd. Jeg er ikke klar over om, det er tilfældigt, men tiden op til den vemodige afsked har været præget af nogle fremragende indlæg ved frokosterne: *Charlotte Sabroe* fra og om Vestsjællands Kunstmuseum, *Ole Olsen* om sit triptykon i fælleslokalet på Stengangen og det seneste, *Lone van Deurs* om sin plads i bestyrelsen for Stiftelsen Tersløsegaard.

Lone lagde ud med at beskrive Ludvig Holberg som en af mændene i sit liv. Hun tilstod også, at hun i en meget ung alder (7 år) overfor en Blåmejsekammerat fra Slagelse havde høvdet, at Baronen (selvfølgelig) havde boet på Holbergsvej i Sorø. Det troede hun imidlertid ikke længere og kunne i øvrigt berette om Ludvig Holbergs opvækst i Bergen og hans videre liv i København og udlandsrejserne. Hans forfatter-skab gjorde ham til en velhavende mand, en rigdom han bl.a. anvendte til at købe jord i det midtsjællandske ved landsbyen Tersløse. Da Sorø Akademi fik en ny fundats i 1747 var en stor del af det økonomiske grundlag en testamentarisk donation af Holberg, mod at der af formuen oprettedes et baroni. Herved erhvervede han en adels-titel, delvis skattefrihed samt den tilfredshed at vide, at hans gennem lang tid sammenkøbte gods ville forblive samlet efter hans død.

Foredragsholderen lagde megen vægt på Ludvig Holbergs fremsynethed, eks. hans skrifter om bl.a. jøders ret til indvandring, om kvinders ret til studier og embeder og anerkendelse som juridiske personer. Selvom han også var den strikse godsejer søgte han at forbedre sine bønderes kår (det ville selvfølgelig også gavne afkastet fra baroniet), og endelig hans donation til "Sorøe Academie", der virkelig var fremadrettet.

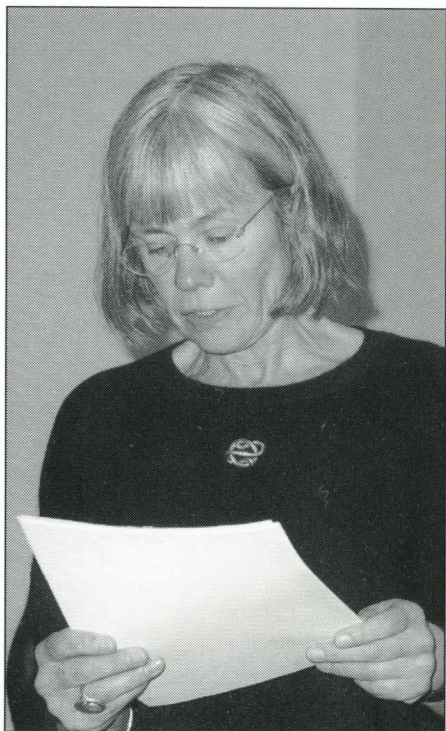
Og hvordan administrerede Akademiet så denne storslåede gave? – Tja, bogsamlingen gik op i luer 1813, avlsgården blev frasolgt 1818, og hovedbygningen fik stille

og roligt lov til at forfalde, indtil den i 1905 blev overtaget af Soransk Samfund, der fik samlet så mange penge ind, at man kunne lade en af tidens velmeriterede arkitekter, *Martin Nyrop* (A 1865), stå for en renovering i 1910.

I 1917 oprettedes den Holbergske Stiftelse, Tersløsegaard, og året efter blev ejendommen fredet.

I dag er der lejligheder i ejendommen foruden de støvede holbergske mindestuer, og bygningen er i rimelig stand.

Lone van Deurs påpegede, at der er to spørgsmål i forbindelse med Tersløsegaard, dels skaffe penge til en ny renovering dels finde ud af, hvad ejendommen skal bruges til foruden beboelse og Holbergmuseum. Stiftelsen har netop fået afslag fra Dianalund Kommune om finansiel støtte, så hun appellerede til frokostdeltagerne og derved også til Soransk Samfund om støtte. Hvad

Lone van Deurs (S 66).

angår den fremtidige anvendelse, forestillede Lone sig et seminar afholdt på Tersløsegaard, "når æbletræerne blomstrede", hvor en kreds af interesserede kunne udveksle ideer og tænke nye tanker om ejendommen.

Foruden applaus og enstemmighed om Tersløsegaards beståen gav dette indlæg også anledning til en del "korridorsnak", så hvem ved, vi er måske nærmere på en løsning, end dengang frokosten begyndte?

Imidlertid skete der også andet ved frokosten, der i øvrigt talte 20 deltagere. Mon det var min opfordring til frokostfremmøde i sidste referat eller det lovede indlæg fra Lone van Deurs? Mit gæt er Lone.

Vi startede som sædvanligt med et trefoldigt hurra for skolen fulgt af 1. vers af "Jeg veed et Sted" samt præsentation af de tilstedeværende. Disse var: *Erik Juhl, Ib Refn, S.A. Vistisen, Jakob Krarup og Viggo Jarulf* alle (S'37), *Piet van Deurs* (45), *Henning Molin* og *Ole Olsen* (S'46), *Chr. Hunderup* (46), *Børge V. Andersen* (R'50), *Johan Seligman* (R'52), *Morten Nørsgaard* (S'54), *Lasse Peitersen* (R'54), *Peter Christiansen* (S'55), *Bent Thorkild Hansen* (R'56), *Andreas Christiani* (R'57), *Lone van Deurs* (S'63), *Bodil Wille Boisen* (S'66), *Kirsten Uldall* (S'67) og *Kim Sverre Hansen* (S'73).

Jeg havde fået en god placering. Vis-à-vis formanden, der havde foredragsholderen på sin venstre side, ligesom jeg havde "den skikkelige enke" på min venstre side og Lones fætter *Piet van Deurs* på min højre side. Foruden jeg kunne høre alt, hvad Lone sagde, var denne midtplacering meget fordelagtig, når der spistes, fordi fadene på magisk vis samledes midt på bordet. Vi havde således lejlighed til at være såvel gourmet'er og gourmand'er, hjulpet godt på vej af hovmesterens fortræffelige frembringelser: Sild, forløren skildpadde og ost. Den gode hovmester *Børge* måtte desværre forlade selskabet midt i frokosten, fordi han havde lemlæstet sig selv med en kniv. Jeg talte med ham om fredagen, og han kunne berette, at han måtte vente en rum tid på skadestuen, inden han kunne blive behandlet, men at han havde det godt og skulle ha-

ve forbindningen fjernet indenfor få dage. Jeg skylder at fortælle, at serviceniveauet forringedes, efter at Børge havde forladt selskabet, så jeg kan berolige kommende deltagere med, at han varetager marts-frokosten på sædvanlig måde.

Til sidst en opfordring til samtlige frokostdeltagere om at huske at indskrive sig i gæstebogen. Jeg forfatter nemlig deltagerlisten ud fra denne. En af vore skolekammerater har nemlig bemærket, at han ikke var nævnt i referatet fra engang i efteråret 2001. Hvis det var min fejl, så undskylder jeg, selvom jeg selvfølgelig helst ser, at det skyldes hans egen forglemmelse.

BTH(R'56)

Hæc olim meminisse juvabit 3

Mit soranerlivs finale, erhvervelsen af en eftertragtet cigar

Vi havde lektor *Rolf Raft* i græsk. Han var et hyggeligt og venligt menneske, men ikke den store græker, heller ingen stor pædagog som adjunkt *Pihlkjær*, der strabadserede os gennem latinen, eller vor inspirerende dansklærer *Johannes Jørgensen* eller min personlige favorit, den lærde *Luja Balslev*.

Vi tog derfor á la légère på vor græskundervisning - i klar modsætning til latinen, hvor kravene var skrappe, og det meste af klassen derfor samledes på min litterære ven *Jørgen Behrendts* og mit kammer for at gennemgå ugens version, da jeg var den lykkelige ejer af gamle *Madvigs* "Latinske Grammatik", der kunne hjælpe os over de værste hurdler.

I græsk var vi væsentlig ringere. Men så skete der noget. Min sidekammerat og ven, *Jens Christian Wolf*, fik smadret det ene knæ af en cricketbold, hvad der kostede ham et længere ophold på Sorø Sygehus.

Vor gamle rektor *Raaschou-Nielsen* var gået af, og vi store havde fejret den kære "Slæber" med morgensang og kaffe i rektorgården. I stedet fik vi så den lille rektor *West*, kaldet "smæk", en grundig, nok så

pædagogisk ordensmand. Og da *Jens Christian* var hans nevø, bad han mig om at læse græsk med patienten.

Det var hyggelige måneder, men tidsrøvende og langsommeligt. Det skulle imidlertid vise sig, at læreren havde fået et større udbytte af disse måneder end hans elev. Inden man så sig om, var vi nemlig midt i studentereksamen.

Den gik godt. Vi forkælede, d.v.s. *Behrendt*, *Høeg* og undertegnede levede op til lærernes forventning. Så var der kun græsk tilbage. Før mig skulle den dygtige N.N. eksamineres. Han kom fra trange kår, så hans kommende studier var afhængige af en rig strøm af legater. Han måtte derfor hjælpes til en god eksamen. Men mindst ug÷ var hans sidste mulighed for at få den legat-givende udmærkelse.

Censur var den navnkundige lektor *Kragelund*, som øjensynlig noget udmattet efter den foregående aften's samlag under hele eksaminationen sad med sit ansigt i sine hænder.

N.N. kom først. Han lavede flere fejl og ydede i det hele taget en ret jævn præstation. Heller ikke jeg var nogen ørn. I hvert fald dummede jeg mig én gang. Men skulle N.N. have sit ug÷, var de jo nødt til at give mig rent ug, hvad der i hv.f. dengang var ret sjældent og derfor havde sin særlige belønning, en rektoral havaneser.

Jeg blev da også prompte kaldt ind til rektor, der gratulerede og "pædagogisk omsorgsfuldt" spurgte, om jeg dog ikke foretrak en lille cerut. I mindet om de gamle dage under "Slæberen" pegede jeg dog hen på kassen med de store cigarer, og efter lidt hyggesnak om, hvordan det var gået *Jens Christian*, om ferie og om fremtidsplaner, vandrede jeg ud i skolegården for at blære mig overfor de undrende "unger", der aldrig før havde set nogen 3.g'er ustraffet gå rundt og ryge cigar i skoletiden. Ak ja, "de skjønne ungdomsdaw".

Helge Haystrup, (S 42), kl.-spr.

Et 40-års jubilæum

Det er ikke længere almindeligt at kunne fejre et sådant jubilæum som underviser. *Damgaard Sørensen*, *Pihlkjær* og *Marcus* nåede det, *Kaj Erik Koch* kan lige nå det! Men *Per Boolsen* kunne 1. februar fejre 40-års dagen for sin fastansættelse på skolen. Han begyndte imidlertid året før som time-lærer straks fra skoleårets begyndelse, men klokken startes først ved ordinær fast ansættelse som adjunkt med undervisning i græsk og latin. Vi har talt med Per Boolsen for at høre lidt om, hvordan man fra katedret opfatter før og nu.

“Hvorfor valgte du at blive klassisk-sproglig student i sin tid?”

“Jeg kom i mellemskolen efter mine forældres udtrykkelige ønske - selv ville jeg have valgt den fri mellemskole, men der var ingen vej udenom, så da jeg kom i 4. mellem fik jeg latin, og det betød lidt af et vendepunkt i mit forhold til lektier, fordi jeg ret hurtigt fik en - som man kalder det i dag - aha-oplevelse, hvor jeg så alt klart! I hvert fald bekom såvel syntax som grammatik mig særdeles godt, så jeg måtte simpelthen i klassisk-sproglig afdeling i gymnasiet! Dengang fungerede Metropolitanskolen som opsamlingssted for hele det store københavnske område for den klassisk-sproglige studentereksamen, så vi var sandelig to klasser fyldt op med gammelsproglige, som det hed dengang.”

“Så var vejen banet for den klassiske filologi?”

“Ja, det var bare at komme i gang!”

“Hvordan klarede du det økonomisk? Der var jo ikke megen støtte at få i de tider.”

“Nej, der måtte studenterarbejde til. For mit vedkommende som underviser både i aftenskole og som privat ekstra-underviser. Og som vikar. Som sådan mødte jeg min hustru i Esbjerg. Og hun fulgte med mig til hovedstaden!”

“Hvordan kom du til Sorø?”

“Ja, det var ikke så lidt af et eventyr: En af professorerne sagde en dag til mig, at man manglede en græsklærer i Sorø, og at

man mente, det ville være noget for mig! Og jeg fik stillingen (efter *Rolf Raft*) lidt over hals og hoved, så i august 1961 begyndte jeg, hvor Raft var holdt op med en anden gymnasieklasse. Nu kom jeg jo direkte fra universitetet, så for mig at bedømme kunne de absolut intet, så jeg begyndte forfra, og så måtte vi altså læse 3 års pensum på 2 år! Men det gik skam udmærket. Vi var flyttet ind i lejligheden over vaskerietets port - det var en fodkold omgang, men året efter rykkede vi ned på Priorgade 1 ovenover den daværende købmandsforretning, hvor vi holdt til det næste år.”

“Hvordan blev du modtaget som ganske ung mand af den gamle lærerstab?”

“Jeg må sige, at jeg fik en utrolig venlig og imødekommende velkomst af de ældre, hvoraf de fleste var meget gæstfri og flinke til at hjælpe til rette. Ja, den første dag begyndte ikke så glat, idet jeg kom et par minutter efter morgensamlingen var begyndt: *K. Steffen Rasmussen* var pladshund og tog sig ukærligt af de for sent kommende elever, og da han så min ringhed, spurgte han bøs, hvad jeg ville her? Jeg forklarede mit ærinde, og så lyste han op i et glad smil! Det var faktisk min velkomst!”

“Du har arbejdet under to rektorer, hvordan vil du karakterisere de to helt forskellige perioder i skolens historie?”

“Ja, jeg begyndte jo i en mere eller mindre statisk periode, hvor vi vel endnu havde eftervirkningerne af *Højbys* rektorat, hvor liberaliseringen tog fart. *Østergaard* var en alvorsmand med nogle bestemte holdninger, som ikke kunne undgå at præge dagligdagen. Man kunne nok sige, at der blev lagt stor vægt på disciplin og opførsel. Klø var dog stort set afskaffet, men en vis yredladen attitude overfor vanskelige elever sporede skam endnu. Jeg rykkede allerede på inspektionen to år efter min ankomst, ja, jeg blev på denne post i ni år. Dog varierende steder, såsom Vænget, Hauchs Hus o.s.v. Men det er på sin vis hårdt at være kostinspektør, man har aldrig fri! Men det afhænger selvfølgelig af, hvor meget man lægger i det, men for mig og min kones vedkommende kan jeg kun sige, at vi

Storgade 34
Postboks 80
DK-4180 Sorø

Telefon: 5786 0899
Telefax: 5786 0898

E-mail: revi@revisam2000.dk
CVR: 2420 9849

**SORANSK SAMFUND
og
Soranerbladets Fond**

Regnskab for år 2001

Det fuldstændige årsregnskab incl. specifikationer
kan rekvireres hos administrator. Ligesom fuldstændigt årsregnskab
vil være fremlagt på Soransk Samfunds generalforsamling.

København, den / 2002
Som dirigent: _____

Vedbæk, den 18. februar 2002

Kasserer:

Arne Krog

Efterstående årsregnskab for Soransk Samfund, der udviser et overskud på kr. 13.180 og en formue på kr. 855.871, samt regnskab for Soranerbladets Fond, er godkendt og indstilles til den ordinære generalforsamlings godkendelse.

København, den 18. februar 2002

Bestyrelsen:

Revisionspåtegning

Vi har revideret det af bestyrelsen aflagte årsregnskab for år 2001 for Soransk Samfund og for Soranerbladets Fond.

Den udførte revision:

Revisionen er udført i overensstemmelse med almindeligt anerkendte revisionsprincipper og er tilrettelagt og udført ved de revisionshandlinger, som vi har anset for nødvendige for at opnå en begrundet overbevisning om, at regnskaberne er uden væsentlige fejl eller mangler.

Under revisionen har vi ud fra en vurdering af væsentlighed og risiko efterprøvet grundlaget og dokumentationen for de i årsregnskaberne anførte beløb og øvrige oplysninger. Vi har herunder taget stilling til den af bestyrelsen valgte regnskabspraksis og de udøvede regnskabsmæssige skøn samt vurderet om regnskabernes informationer som helhed er fyldestgørende.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion:

Det er vores opfattelse, at årsregnskaberne er aflagt i overensstemmelse med lovgivningens krav til regnskabsaflæggelsen, og at årsregnskaberne giver et retvisende billede af aktiver og passiver, den økonomiske stilling på statusdagen samt af resultatet af året.

Sorø, den 19. februar 2002

Revisam2000

Statsautoriseret Revisionsaktieselskab

Ole Norup

statsautoriseret revisor

Soransk Samfund

Resultatopgørelse for regnskabsåret
1. januar - 31. december

<u>Spec.</u>	<u>2001</u>	<u>2000</u>
	DKK	DKK
Indtægter:		
	281.075	287.962
	1.540	0
1 Soranerbiografier	19.738	8.027
2 Finansielle indtægter	<u>302.353</u>	<u>295.989</u>
Udgifter:		
3 Aktiviteter	- 59.103	- 53.642
4 Soranerbladet	- 153.415	- 154.546
5 Administration	- 62.110	- 46.380
Edb-anlæg og øvrige anskaffelser	- 4.045	- 8.510
	<u>- 278.673</u>	<u>- 263.078</u>
Driftsresultat	23.680	32.911
6 Tilskud til afdelinger m.v.	- 10.500	- 10.000
Årets resultat	<u>13.180</u>	<u>22.911</u>

Soransk Samfund

Balance 31. december Aktiver

Spec.	2001	2000
	DKK	DKK
Bankindeståender:		
Nordea Bank, kt. nr. 462.550	0	3.956
Nordea Bank, kt. nr. 154.24.06379	2.776	0
GiroBank, kt. nr. 327.1307	46.042	621
GiroBank, kt. nr. 400.1710	25.392	52.777
Nykredit Bank 2169031	530.035	0
7 Tilgodehavender	44.048	62.576
Mellemregning Soranernes Hus	1.250	0
Mellemregning Soranerbladets Fond	2.182	0
Malerier Soranernes Hus	35.000	0
Aktier:		
Nom. kr. 500.000 Soranernes Hus A/S	0	500.000
Obligationer:		
8 Nom. kr. 204.985/233.000	203.159	231.881
Tilgodehavende renter, obligationer	4.784	5.532
Aktiver i alt	894.668	857.343

Soransk Samfund

Balance 31. december Passiver

Spec.	2001	2000
	DKK	DKK
Kapitalkonto:		
Saldo primo	842.691	819.780
Årets resultat	13.180	22.911
Kapitalkonto primo	855.871	842.691
 Nordea Bank	 13.797	 0
Skyldige omkostninger:		
Soranerbladets Fond	0	652
Revisor og bogføring	25.000	14.000
Gæld	38.797	14.652
 Passiver i alt	 894.668	 857.343

Soranerbladets Fond

Resultatopgørelse for perioden 1. januar - 31. december

Spec.	2001	2000
	DKK	DKK
Indtægter:		
Obligationsrenter	4.972	5.091
Bankrenter	19	35
Tilskud Aage Krarup Linds Legat	5.000	0
	9.991	5.126
Udgifter:		
Forvaltningsgebyrer	0	- 139
Kurstab v/udtrækning	- 8	- 85
Tab v/salg aktier	- 201	0
	- 209	- 224
Årets resultat	9.782	4.902

Der overføres til Soranerbladet.

Balance pr. 31. december

Aktiver

	Nordea Bank, kt. nr. 519.3079	678	328
8	Nordea Bank, depot nr. 218.3440, obligationer	81.586	79.161
	Tilgodehavende renter, obligationer	1.240	1.181
	Mellemregning Soransk Samfund	0	652
	Aktiver i alt	83.504	81.322

Passiver

Saldo primo	81.322	81.322
Tilskud Soransk Samfund	0	0
Fondskapital ultimo	81.322	81.322
Mellemregning Soransk Samfund	2.182	0
Gæld	2.182	0
Passiver i alt	83.504	81.322

LEGATER UNDER SORANSK SAMFUND

Regnskab for år 2001

Det fuldstændige årsregnskab incl. specifikationer kan rekvireres hos administrator. Ligesom fuldstændigt årsregnskab vil være fremlagt på Soransk Samfunds generalforsamling.

Dragør, den 18. februar 2002

Administrator:

Karl Aage Gemal

Efterstående årsregnskaber på siderne 3 til 8 for Legater under Soransk Samfund er godkendt og indstilles til den ordinære generalforsamlings godkendelse.

København, den 18. februar 2002

Bestyrelsen for Soransk Samfund:

Revisionspåtegning

Vi har revideret de af Soransk Samfund aflagte årsregnskaber for år 2001 for Legater under Soransk Samfund siderne 3 til 8.

Årsregnskaberne er opstillet på grundlag af årsopgørelser med bilag fra Unibanks Forvaltningsafdeling samt øvrig dokumentation.

Den udførte revision:

Revisionen er udført i overensstemmelse med almindeligt anerkendte revisionsprincipper og er tilrettelagt og udført ved de revisionshandlinger, som vi har anset for nødvendige for at opnå en begrundet overbevisning om, at regnskaberne er uden væsentlige fejl eller mangler.

Under revisionen har vi ud fra en vurdering af væsentlighed og risiko efterprøvet grundlaget og dokumentationen for de i årsregnskaberne anførte beløb og øvrige oplysninger. Vi har herunder taget stilling til den af administrator valgte regnskabspraksis og de udøvede regnskabsmæssige skøn samt vurderet om regnskabernes informationer som helhed er fyldestgørende.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion:

Det er vores opfattelse, at årsregnskaberne er aflagt i overensstemmelse med lovgivningens krav til regnskabsaflæggelsen, og at årsregnskaberne giver et retvisende billede af aktiver og passiver, den økonomiske stilling på statusdagen samt af resultatet af året.

Sorø, den 19. februar 2002

Revisam2000

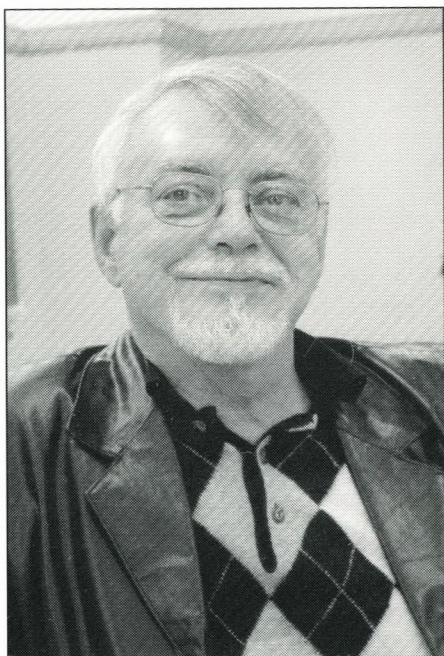
Statsautoriseret Revisionsaktieselskab

Ole Norup

statsautoriseret revisor

Sammendrag af legatregnskaberne under Soransk Samfund

	Overskud	Legater	Kursre- guling	Legat- kapital	heraf dis- ponibel
Soransk Samfunds Understøttelsesfond	12.590	20.000	2.740	272.231	70.507
Sorans Samfunds 100-års Jubilæumslegat	23.049	24.000	1.120	375.041	23.688
Fonden for trængende gamle soranere og deres efterladte	5.411	7.000	951	104.003	5.818
Digteren Cand.jur. Aage Krarup Linds legat	32.563	31.000	16.701	597.247	23.409
Frantz Chr. Bruun legat	4.811	5.500	1.097	85.385	113
Fhv. handelsskoleejer og – forstander V. Petersens samt Ingebjørg og Poul Suhr Henriksens legat	2.381	2.800	595	49.422	2.625
	80.805	90.300	23.204	1.483.329	126.160

Lektor Per Boolsen.

fik fri for første gang i vores liv, da vi forlod alumnatet og flyttede på landet! Da *Erling Kristensen* kom, fik skruen atter en drejning mod liberaliseringen, idet rektors opfattelse jo er den, at skolen skal afspejle samfundet, hvilket jo er en rigtig betragtning i dag, hvor vi jo har op mod 40-45 % af en årgang i gymnasierne, hvor tallet lå tættere på de 10 % for 40 år siden!”

“Er det noget, man kan mærke i det daglige?”

“Tænker du på liberaliseringen eller eleverne?”

“Nok mest på elevmaterialet!”

“Ja, det kan da naturligvis mærkes - tænk blot på, at ingen af de nye elever i gymnasiet har lært latin i 4. mellem! Tidligere kunne vi straks gå i gang med gallerkrigene - den går ikke i dag, hvor man skal begynde fra bunden! Det betyder også, at meget af den gode litterære kvalitet - ikke mindst ved det græske, Iliaden, Odysseen, ikke kan nå at cementeres i gymnasiet. Men no-

gen generel bandbulle mod de unge hverken kan eller vil jeg udslynge, og vi, der er blandt dem hele tiden, synes egentlig ikke, der er den store forskel på eleverne. Forskellen ligger helt afgjort i kravenes størrelse og tilbuddenes mængde! Den første faktor er nok for lille, den anden for rigelig, det i sig selv må gøre det svært for de unge!”

“Du indledte russiskundervisningen her på skolen?”

“Ja, Østergaard bad mig gå i gang, selvom jeg ikke var helt færdig med prøven, men det gik godt!”

“Russisk og engelsk efter græsk og latin, var du nervøs for, om de to første fag ikke kunne holde?”

“Ja, det skulle man tro, men nej, det var faktisk interesse! To klassiske sprog og to moderne, det lokkede lidt!”

“Hvordan er det at undervise sine egne børn? Du har jo haft to i skolen!”

“Ja, det er selvfølgelig skønt, men man er hunderød for at give dem for meget, så det ender næsten altid med, at de får et par trediedele for lidt! Og det er et problem, men mine har udvist stor forståelse for den problematik, så vi har hverken grædt eller råbt efter hinanden!”

“Kan du give mig et bud på, hvorfor du ikke er rejst herfra for mange år siden?”

“Ja, jeg er ikke gammelsoraner, men lad mig se den soraner, som holder mere af Sorø og skolen og omgivelserne end jeg! Ja, og min kone naturligvis! Vore børn er begge elever fra skolen og derfor gammelsoranere i ordets egentlige forstand, men jeg føler mig selv som sådan, selv om min adkomst jo er en lidt anden!”

Red.

Fester var ikke det værste, vi havde ...

At være alumne på Rektorgården i midten af 50'erne var en blandet fornøjelse.

2.G tilbragte jeg i forbygningen. Det var det sidste år, den særdeles omtalte *Poul Bohn* var rektor på skolen. At han regerede lige nede under gulvet havde sikkert en vis psykologisk virkning. Alligevel lykkedes det os at lave de numre og uvoenheder, som Bohn slog ned på med hård hånd. Hjemrejseforbud i en weekend eller sågar en længere ferie. At køre volumen op for vores bedste swing- og bop-musik medførte øjeblikkelig reaktion fra stueetagen. Den anden side af virkeligheden var invitationer til at deltage i hyggelige og næsten familiære komsammen med Bohn i hans dagligstue, hvor vi foruden te og tørre kager fik serveret gode og udbytterige samtaler om den romerske kultur, fransk kunst og klassisk musik. Tilsynsførende i forbygningen var *Henrik Haarløv*, som ligeledes afholdt salon for videbegærlige gymnasiaster – der dog ofte deltog i diskussioner og debatter hos ham for i smug at skue hans fra Paris indførte hustru Colette.

3.G tilbragte jeg i bagbygningen. *Sigurd Højby* var efter Bohns død i april 54 rykket ind som rektor og havde fuld fart på at lægge en mere socialdemokratisk linje for skolen, hvilket vi selvfølgelig benyttede til at skrue op for musikken. *Axel Blem* var tilsynsførende og skred kun ind med formående vejledninger, når vi åbenbart gik ud over frihedens grænser.

Vores ressourcer blev kun til en vis grad helliget skolearbejde og lektielæsning. Der var andre og vigtigere ting at beskæftige sig med. Fodbold, cricket, tennis og roning på søen var noget mere tiltrækkende – men mest tiltrækkende var nok hunkønnet!

Betänk at skolen den gang ikke var blevet 'besat' af pigerne, som jo i dag udgør over halvdelen af eleverne. Af vores årgang på i alt 46 var der fem piger, så vi levede i en mands(chauvinistisk) verden, som det kan være svært at beskrive for de elever,

som nu går på skolen under helt andre forhold.

De to sidste år på skolen brugte vi en masse tid på at arrangere næste weekends gilde! Vi var en klike på måske 12-14 knægte, som hver eneste hjemrejse-weekend sørgede for at indhente 'det forsømte forår' med nogle herlige private fester. Vandbal og Kongebal duede jo ikke til en døjt, når det drejede sig om at finde ud af, hvordan det andet køn egentlig fungerede. Les lancers kan være helt fint, men vi havde nu mere lyst til hot musik og dæmpet belysning, hvor vi kunne udforske de jomfruelige områder på senpubertetens landkort.

Vores begrænsede muligheder i Sorø, som i nogen grad udelukkende var Madam Vestergaards elever på husholdningsskolen, kunne ikke forsyne os med piger til vores fester, så det var en smule tilfældigt, hvem vi fik inviteret til festerne. Ret hurtigt var der dog en trofast kreds af danselystne piger, som i København udgjorde en klike i stil med vores i Sorø, og med 14 dages mellemrum – stort set – udviklede vi vores perlerække af pragtfulde gilder.

Fra at være forsigtige nybegyndere i 1.G udviklede vi os til rene vampyrer i 3.G, som i nattens mørke forsøgte at suge næring til os for at overleve de kommende to uger nede i Sorø. Tro dog ikke at vi ikke forstod kavalerens vanskelige kunst! Vi forsøgte efter fattig evne at efterleve tidens – og skolens – strenge regler ved galant og tilbørlig optræden og opvarmen af vores 'dammer'. Det er muligt, at vores veninder ikke opfattede det sådan, men de må alligevel have accepteret tingenes tilstand, da de med glæde sagde ja tak til vores evindelige og gentagne invitationer.

Det var meget lærerige år, hvor vi fik indpodet en visdom og nogle færdigheder, som skolen og dens lærere ikke kunne give os. Uden denne ekstemporale undervisning udenfor klasseværelset havde vi haft svært ved at finde vej senere i livet.

Alting har en ende – også tiden på Sorø – også vores stribe af fester! Da vi sluttede på skolen i 1955, nåede vi i løbet af godt to uger at holde ti studentefester inklusive en

gevaldig frokost på præstegården hos *Niels Carl Lilleør* i Nørre Alslev. Som afsluttende kuriosum bør nævnes, at der – for nogle af os - ud af hele dette hurlumhej med piger og fester blev lagt grundlag for flere kortere eller mere langvarige ægteskabelige forbindelser!

- og om lidt er kaffen klar!

“Fylle” (S 55)

“Og det var mange penge den gang!”

Professionelle skoleerindringer om et stykke med puddersukker ...

Timmer lukkede sin “aftenmadpakke” op.

Det var det samme som om formiddagen, bortset fra at der var to stykker med puddersukker på franskbrød. Det var hyggeligt. Når han var igennem dem med spegepølse og leverpostej og et med kødpølse (som han ikke kunne lide), kom puddersukkermeden.

Det var meget fint at sætte tænderne i sådan en mad, fordi der blev et aftryk som i blødt, en lille smule vådt sand. Det kølige sukker blev skudt op mod ganen, og så smeltede det en anelse og løb ned over tungen, og så gik alle spytkirtler og smagsløg amok og råbte og skreg derinde af begejstring, så var det bare om at bide til og få hapsen ind og lade den kværne rundt, indtil den bløde kugle var elastisk og fugtig og glat og parat til at komme ned igennem halsrøret.

Ovenstående bevægende passus har jeg fundet i *Klaus Rifbjergs* “Tak for turen” fra 1975, som beskriver en gruppe halvstore drenges skoleudflugt til Lapland i slutningen af 1940-erne, og som stærkt kan anbefales til alle sentimentale gamlinge blandt Soranerbladets læsere.

Det slog mig, da jeg læste bogen, hvor meget dens skildring af drengene og deres forhold til verden minder om de skoleerindringer,

vi læser i Soranerbladet, blot med Rif’s knivskarpe erindringsevne og vittige formuleringer.

Kunne vi i virkeligheden blot bruge Rifbjergs erindringsbilleder som indlæg i Soranerbladet, naturligvis med passende navneændringer?

Vi hører om drengenes kammeratskab på godt og ondt, om deres mobning og alligevel accept af hinanden, om deres hadkærlighedsforhold til lærerne, om deres sen op til de drenge, der går blot en klasse over dem selv, om deres stærke oplevelser af lugt og smag, ikke blot af maden, men af hele deres miljø, lugt af prutter og lokummer, af skov og sne, af gammelt tøj, af piger, af forår.

Vi lever med i deres på en gang forsigtige og erobrende forhold til fremtiden og verden, om deres gennemgående følelse af utilstrækkelighed, af deres gryende og kluntede forhold til piger og deres stærke oplevelser af naturen og det ikke altid imponerende, men i hvert fald dødsforagtende skiløb.

Genkender man sig selv hos Rif,

- 1) fordi alle ungdoms- og skoleoplevelser i virkeligheden er ens til alle tider og steder?
- 2) fordi forfatteren med årene hyller erindringerne i et sentimentalt skær?
- 3) fordi Rifbjerg og vi oplevede vores barndom og ungdom i en bestemt periode, som var sådan?

Mon ikke det sidste?

Set med nutidens øjne er noget af det mest slående i Rif’s erindringsbillede nemlig den *nøjsomhed*, som præger drengene, både i forhold til materielle goder, til alle slags oplevelser og ikke mindst i forholdet til det andet køn - som da Timmer ser to pelsklædte piger på gaden - i nylonstrømper, som han mest kendte fra Rita Hayworth i filmen “Gilda”:

Her i Rukina var der ingen, der sang “Put the Blame on Me, Boys”, ikke inde i de små træhuse og slet ikke ude på gaden, det var derfor, synet af de to piger, der pludselig gik foran ham med benene i nylon

og små kortskafte støvler og hovederne gemt i kyser, slog ham, som om en eller anden uventet havde janket en mellemstor pose med sand ind over hans ottende og niende ribben i venstre side ...

Timmer fantaserer om at invitere pigerne på et eller andet:

... Så kom han i tanker om, at han kun havde femogtres øre tilbage af sin tokrone, og selvom man kunne få en del slik for det beløb, var det måske alligevel ikke sagen at byde plyshjørnene på karameller, hvis det skulle være optakten til noget som helst. De var nok bedre vant. Det var jo det. Han følte depressionen skylle ind over sig bare ved tanken.

Nutidens unge ville skribe højt, hvis de læste det, men syndefaldet var jo lyslevende dengang og besværliggjorde al den slags med piger, til gengæld var tobakken endnu ikke drevet ud af Edens have:

Jappe sagde ikke et ord mere. Han fiskede en cigaret frem og tændte den. Han havde meget lange fingre og røg uden at fugte cigaretten. Da han havde taget tre hiv (med passende mellemrum), stak han smøgen over til Timmer. Timmer rystede en lille smule på hånden, da han tog imod den, og han gjorde sig umage (ved at bøje læberne næsten helt ind over tænderne) for ikke at fugte cigaretten. Så inhalerede han og pustede ud et øjeblik efter, ret elegant, samlet og tilfredsstillende med den rigtige lyd. Lysene på hjertet var for længst slukket, og solen stod så højt den næsten kunne.

- Tak, sagde han, da han rakte smøgen tilbage.

Jappe nikkede og så et øjeblik på cigaretten med sine tunge øjne. Den var helt tør, og han stak den i munden igen.

Og så sad de og røg på den måde helt tilbage til skolen, og Jappe skoddede ikke for at gemme halvdelen, ligesom de plejede. De røg cigaretten, til den var færdig.

Måske betød tingene mere den gang end nu, ikke blot fordi vi var unge, men fordi vores verden var meget mindre end nutidens unges.

Hos Rifbjerg spiller skolen en enorm rolle i drengenes verden, selv om der "kun" er

tale om en dagskole, hvor eleverne jo var i deres eget hjem det meste af dagen.

Det er derfor ikke så underligt, at Sorø betyder mere i de "gamle" soraneres bevidsthed end i de unges, hvor skolen blot er en lille del af livet.

Men læs selv "Tak for turen", de der ikke allerede har gjort det, og få genopfrisket minderne om, hvordan det (vistnok) var dengang.

(Pålideligheden af erindringerne kan man f.eks. bedømme i citaterne fra de sange, som drengene, ihærdigt anført af deres lærere, ved enhver lejlighed istemmer):

*Ja, vi er herrer i himmelens blå,
guderne fylder vort bæger,
vi er den stamme, som evigt skal stå,
sjelenes sygdom vi læger.
Uden bagage vi rejser så let
over elysiske enge,
fisker blandt stjerner, får perler i net,
mens borgeren snorker i senge!*

Eller hvordan var det nu den var?

Gunnar Colding-Jørgensen (S 1958)

Fra det gamle arkiv

I en bunke med familiearkivalier lå vedhæftede billede af gamle soranere. Det stammer rimeligvis fra ca. 1924. Det er min far Johannes Busch (S 28) i forreste række, nr. 2 fra venstre (iført matrostøj).

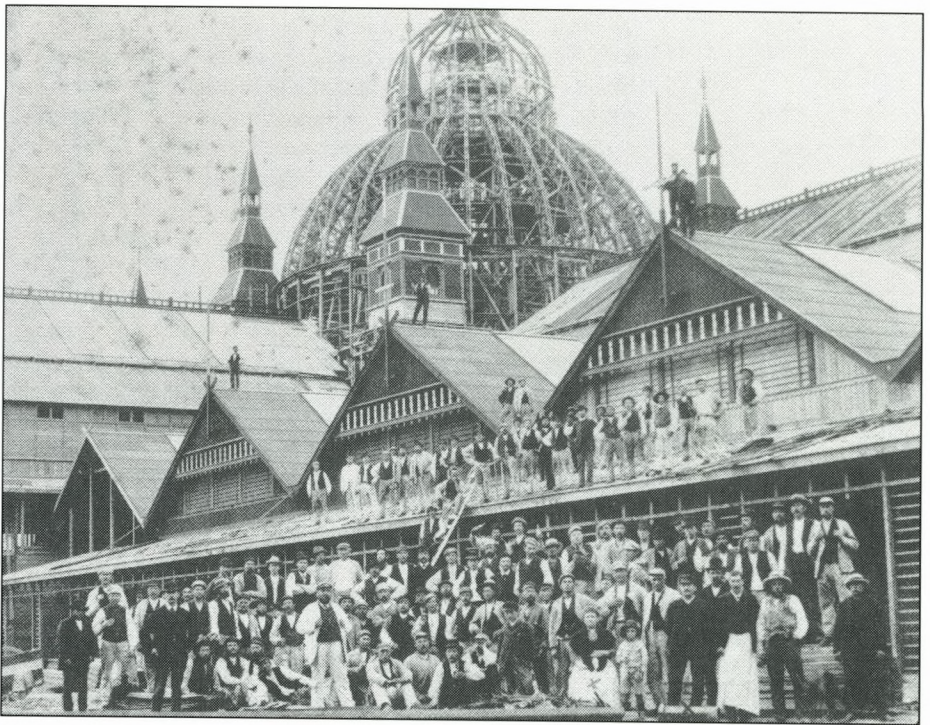
Billedet er muligvis optaget kort efter hans ankomst til skolen (i 4. mellem), hvor han endnu ikke havde fået skoleuniform. Far døde i 1985. Måske er der endnu levende gammelsoranere, der kan genkende nogen på billedet?

Mange hilsener

Frantz Busch (S 73)

Nyrops første pragtværk fra 1888 - Udstillingsbygningen. - Senere byggede han som bekendt Københavns Rådhus.

Hæc olim meminisse juvabit 2

Om livet som alumne i krigsårene 1939-42.

Sorø Akademi er som bekendt ikke blot "en besynderlig og bedre skole", men også et særdeles nationalt bevidst foretagende, hvad jeg fik glæde af, straks da jeg med min kære far i foråret 1939 besøgte rektor for at høre om mulighederne for optagelse i gymnasiet.

Den noget professionelt kølige bjørn af en rektor, *H. Raaschou-Nielsen*, blev faderligt mild, da han så Broager kirkes to tårne på min dåbsattest. "Nå, den unge mand er Sønderjyde", sagde han og tilføjede: "Ja, det skal ikke komme ham til skade". Jeg blev da også uden besvær optaget som alumne, hvad der blev indgangen til tre i

starten noget sure, men alt i alt så vidunderlige år, at vi - i modsætning til andre studenter - næsten græd, da vi var nået frem til den hvide hue.

Som sagt var Sorø meget national. Allerede inden den tyske besættelse var der en afdeling af "Det unge Grænseværn" på skolen, og hver aften gennemgik den uforlignelige græker, lektor *Holten-Bechtolsheim*, mit hjemlands historie ud fra min fjerne slægtning Claus Eskildsens mod den nazistiske "Blut und Boden"-lære rettede "Dansk grænse lære". Det var høje aftener, der endog stillede de velbesøgte aftener i vor kristelige gymnasiekreds i skygge, hvorimod "Dansk Samling", så vidt jeg husker, ikke gjorde sig bemærket på Sorø Akademi endnu.

Krig og besættelse mærkedes ikke meget i hverdagen. Kosten var lige elendig. Såle-

des stod menuen hver lørdag på en sælsomt udseende grøntsagsgratin, som lignede vor gamle badetjeners, *Svend Aages*, underbukser. Dog knagfrøs vi i de hårde krigsvintre i vore af tørv og brænde slet opvarmede kamre, hvad min gift stadig minder mig om.

Bortset herfra oplevede vi krigstiden som en på sin vis uforglemmelig stor tid. Gymnasiasterne var således altid velkomne til arrangementerne i "Kongesalen", og de spændte vidt - lige fra foredrag af general Gørz og Jørgen Bukdahl, "den hvide elefant" til kanonen Kai Munk, der indledte med, at vel havde tyskerne forbudt ham at holde foredrag og læse op, men de havde glemt at forbyde ham at genfortælle. Aftenen blev en uforglemmelig genfortælling af hans store frihedsdrama "Niels Ebbesen". Lad mig ikke glemme, hvordan også herlige musikalske arrangementer hørte med til denne vor aftenlige opdragelse f.ex. med optræden af sangeren Aksel Schiøtz, Emil Telmanyi-kvartetten samt Byrding og Nørbys mesterlige fremførelse af "Gluntarne", der udløste en ren Wennerberg-feber!

Men vi kunne sandelig også selv. Jeg tænker på vore livlige "Baldurmøder", hvor bl.a. jeg holdt et elendigt foredrag om Lavaters "Physiognomische Fragmente". Desuden bidrog mange af os med flid til "Heimdals-Posten, undertegnede med en flok følsomme, resp. nærgående digte, bl.a. "Jægercyklen" og "Frk. Roesler", hvad der indbragte mig følgende, velfortjente "Gravskrift" af min begavede klassekammerat *Erik Høeg* (S 42):

*"Her hviler lille Helge,
han elskede at svælge
i etisk borgerdyd.
Hans forsken var en higen
op mod frenologien,
hans "vindue var mod syd".
Dog, stille nu er hånden,
han har opgivet ånden,
stor kvide udi Soer.
I tårer rundt vi vader,
for midt i alt hans pladder,
skønt lille, var han stor".*

Til Baldurminderne hører også en uforglemmelig fremførelse af *Michael (?) Schaffalitzky* af "Lines enkle sang" (Herman Wildenvey) og samme ledelse af "Svend, Knud og Valdemar".

Med i billedet hører dog også det vemdige, at skolen gav rum for en lille gruppe nazistiske sympatisører, en såkaldt "studiekreds", der også fik nogle af vore unge, naive lærere som talere. Ak, det burde der vist have været strøet sand over.

Helge Haystrup, S 42, kl.-spr.

PS: Det første nummer af vort skoleblad "Skyls" og et signeret foto af vor elskede rektor Raaschou-Nielsen er til fals "for whom it may concern". Min adresse er: Saldolinsgade 90, 5230 Odense M.

Kære gamle redacteur

Hvor har du dog det sludder fra, at vi ikke mere bruger betegnelsen alummer?

Vi bruger ganske vist også til tider benævnelsen kostelever, men mest, mig bekendt, overfor omverdenen, i daglig tale er det skam stadig "alummerne".

Dette blot, i al venskabelighed, til din orientering og irectesættelse.

Med venlig hilsen

*Torben Funck Petersen
Inspektør (ø)*

Runde fødselsdage april 2002

1. Civ.ing. Preben Benno Kok (f. 1932, S 1952), SKA: Marmorvågen 101, S-901 87 Umeå, Sverige.
3. Overlæge, dr. med. Torbjørn Bennike (f. 1917, S 1936), Dalgas Have 52, 3., th., 2000 Frederiksberg.
4. Ole Berthelsen (f. 1952, S 1973), udvandret til Storbritannien i 1980'erne.
5. Ulf Rønn (f. 1952, S 1970), Nytorv 1, 1., 7700 Thisted.
7. Fhv. krim.overbetjent Per Martens (f.

- 1917, R 1934), Strandparken 17, 9300 Sæby.
9. Jette Hynne Ibsen, f. Frederiksen (f. 1952, S 1972), Søllerødvej 105, 2850 Nærum.
  14. Disponent Erik Andersen (f. 1927, M 1944), Kovangen 210 A, 3480 Fredensborg.
  18. Henrik Juel Bay (f. 1942, R 1959), udvandret til USA i 1970'erne.
  18. Arkitekt, MAA Christian Eifer (f. 1942, S 1961), Vestre Paradisvej 6, Øverød, 2840 Holte.
  18. Tandlæge Søren Lindstrøm (f. 1952, S 1972), Bækager 1, 7120 Vejle Øst.
  20. Direktør Niels Erik Løgstrup (f. 1932, R 1949), Hvidovrevej 76 D, 2.tv., 2610 Rødovre.
  20. Ejvind Styltsvig (f. 1952, R 1970), Kirketoften 6, Over Draaby, 3630 Jægerspris.
  22. Lykke Hansen, f. Poulsen (f. 1942, S 1961), Søndergade 25, 4180 Sorø.
  22. Socionom Rikke Lawaetz (f. 1952, S 1971), Strandgårdsvej 44, Himmelev, 4000 Roskilde.
  27. Mag.scient. Søren Gregersen (f. 1942, S 1960), Spættevej 6, 2970 Hørsholm.
  27. Ingeniør Lasse Finn Jensen (f. 1952, S 1971), Bogdanovich Str. 23-29, 220039 Minsk, Belarus (Hviderusland).
  28. Direktør Jens Hagen Brandt (f. 1942, R 1958), Klokkebakken 18, Gjellerup, 7400 Herning.
  29. Prokurist Svend Hahn Andersen (f. 1927, R 1943), Nordtoften 6, 4230 Skælskør.
  30. Oversætter Erik F. Sloth Andersen (f. 1917, S 1936), Duevej 22, 3.th., 2000 Frederiksberg.
  30. Forpagter Axel Th. Brendstrup (f. 1942, A 1957), Nagelsti Skovgård, Guldborgvej 1, 4800 Nykøbing F.
  30. Tandlæge Lennart Pedersen (f. 1942, S 1961), Stokrosevej 12, 7800 Skive.

Niels Veng Petersen (R 33). 1917-2001.

Mindeord

Niels Veng Petersen døde efter længere tids svagelighed den 28. december 2001 på hospitalet i Porte Allegre i Brasilien.

Hans hu stod til søen, og han fik sin skibsføreruddannelse allerede fem år efter sin afgang fra Skolen. Under krigen sejlede han med amerikanske Liberty-både og deltog i en del landgangsoperationer i Middelhavet og Stillehavet. Efter krigen nedsatte han sig i Brasilien, og efter få år til søs gik han i land og ernærede sig som befragter og skibsmægler. Han flyttede en del omkring og nåede at bo nogle år i det nordlige Brasilien i Recife og Belem samt i Rio og Sao Paulo og til sidst at finde blivende sted i Porte Allegre, hvor han boede i 17 år med sin anden kone, Ruth, som er af tysk indvandret afstamning.

Han efterlader sig en søn af første ægteskab. Ingen af hans familie er tilbage i Europa. Niels var en meget populær skibsfører, og mange af hans gamle besætninger holdt forbindelsen ved lige til det sidste, hvor de som en sidste gestus strøede Niels' aske ud over havet.

Brev til Henrik Schiøtz

Ved meddelelsen om vores dejlige sanglærer *Henrik Schiøtz'* død, føler jeg, at der også i Soranerbladet bør være nogle minderord. Jeg synes, at det bedste, jeg kan gøre, er at give jer en let forkortet kopi af et brev, jeg sendte ham for ca. tre år siden.

Nivå, den 17. marts 1999.

Kære Henrik Schiøtz,

For nylig var jeg sammen med Gerd Schiøtz ... og benyttede en længe ønsket lejlighed til at spørge om, hvor i verden du befinder dig - og fik din adresse af hende.

Sagen er den, at jeg i forbindelse med et 50-års studenterjubilæum for et par år siden

H. Schiøtz sidste skoledag i 1954. Th. fru Rasmussen.

var på en tur til Sorø sammen med mine gamle venner *Iens Falbe-Hansen* og *Ole Høeg* samt vores kære, gamle lærer *Henrik Haarløv*. Vi ville have spurgt dig, om du havde haft lyst til at være med, men kunne ikke finde ud af, hvordan vi kunne komme i kontakt.

Under alle omstændigheder har jeg meget længe følt trang til at skrive til dig for at fortælle, hvor meget din musikundervisning i Sorø og alle de mange musik- og koraktiviteter, du satte i gang, har betydet for os gennem årene. For mit vedkommende går der næppe en dag, hvor jeg ikke på en eller anden måde kommer til at tænke på dig og alle de glæder, du gav os: Dit prægtige orgelspil i kirken, dine musikstudiekredse, hvor vi både sang og lyttede med betagelse, når du gennemgik Matthæuspasjonen, Mozart og Beethovens musik og meget andet. Eller de små og store koncerter i kirken, som vi også ofte fik lov at medvirke i, et par gange oven i købet med Aksel Schiøtz som solist. Uforglemmeligt også når vi sang Mogens Pedersøns "Nu bede vi den Helligånd" ved konfirmationsgudstjenesten - eller når vi ude i dit hjem hørte dig synge, og du og Else Andrup spillede Bachs klaverkoncerter på to klaverer.

Jeg husker stadig det meste af det repertoire, vi sang - kan endnu mange af stemmerne ... min kone og jeg har været med til at oprette et lille amatørkor her i Nivå, hvor vi i over tyve år sammen med venner i nabolaget har dyrket et bredt repertoire, der spænder fra Monteverdi til Benny Andersen.

Vi kalder koret "Nivå Pedersen kor" med reverens for Mogens Pedersøn, selv om vi slet ikke har kapacitet til at arbejde med hans ting ... Jeg synes, at du fortjener at vide, at det, du har betydet for nogle unge lømler - hvis navne og ansigter du sikkert for længst har glemt - for over et halvt århundrede siden, stadig mindes og yngler til glæde og opmuntring for mange - forhåbentlig også for dig selv.

Tak for det alt sammen og de bedste hilsener

Søren Sass.

PS: Til nærmere identifikation kan jeg nævne, at ovennævnte venner alle medvirkede i skolekomedien "Det gamle spil om enhver" i vinteren 1944-45. Henrik Haarløv instruerede, Ole lavede scenografien, Iens var Døden, og jeg var Enhver. Selv var du en glimrende kapelmester og sangkomponist.

Jeg fik et venligt svar fra ham, og jeg tror, at han var meget glad for brevet. Han medsendte også nogle noder, som vi kunne bruge i vores lille kor. Blandt dem nogle morsomme kanon'er, han selv havde komponeret. Sammen med Gerd Schiøtz (Aksel Schiøtz' enke og HS' svigerinde) havde jeg planer om at rejse til Aalborg og besøge ham. Desværre nåede vi det ikke.

Af hensyn til yngre årgange af soranere, som ikke har oplevet HS som lærer, kan jeg tilføje:

Henrik Schiøtz efterfulgte vores gode og gennemmusikalske lærer *Jacob Andrup* som sang- og musiklærer - og som organist i kirken, som det dengang endnu var tradition. Han var i stillingen i Sorø 1943-57, og som det fremgår af brevet, fik han sat en kolossal mængde aktiviteter i værk og gav mange af sine elever oplevelser og en interesse for musik, som har været en værdi gennem hele livet.

Som lærer var han utrættelig og et frisk pust. Han skaffede skolen en god samling

grammofonplader, underviste i klaver og orgelspil og indøvede et rigt repertoire af sange, som spændte fra folkeviser - med øvelser i kædedans - over kirkemusik og danske klassikere til studenterviser, negro spirituals og Danmarks frihedssang (i marts 1945!).

Hans store musikalitet, hans kvalitetsans, men også hans ligefremhed, humor og sans for originale indfald vandt elevernes beundring og venskab.

Henrik Schiøtz var høj og rank og helt sin egen personlighed. Men han var samtidig et beskedent menneske. Han havde en smuk, lys sangstemme, men når vi (nok lidt barnligt) spurgte ham, om han ikke overvejede at gøre karriere som sanger ligesom hans bror Aksel, afviste han det energisk.

Dog kom jeg for få år siden tilfældigt ind i et sangprogram i radioen, hvor en dejlig lys tenor optrådte. Bagefter oplyste speakeren, at sangeren hed Henrik Schiøtz - det kan umuligt være vores gamle lærer, tænkte jeg - men det var det faktisk! Det var hans debut som koncertsanger, har jeg hørt. Han var da omkring de firs år - og ukuelig.

Til det sidste havde han en række musikaktiviteter i gang i Aalborg, som han fortalte om i sit svar på mit brev, og jeg er sikker på, at han har skabt glæde og inspiration for rigtig mange mennesker dér - ligesom han gjorde i Sorø. *Søren Sass.*

VI KØBER

KOSTBARE BØGER OG BOGSAMLINGER
TILBUD GIVES
NORDENS ÆLDSTE ANTIKVARIAT

LYNGE & SØN A/S

SILKEGADE 11 · 1113 KØBENHAVN K.
TLF. 33 15 53 35

Stiftelsen
Sorø Akademi

Telf. 57 82 01 35

Soranske dødsfald

Niels Veng Petersen (R 33)

11. juni 1917 – 28. december 2001

Gerhard H.P.F. Crone (S 37)

25. november 1918 – 20. januar 2002

Hans H.T. Wille-Jørgensen (A 42)

17. marts 1923 – 31. januar 2002

Soransk Samfund, kasserer Kontingent/bidrag

Arne Krog	SOR-Data
Ellehaven 9	Soransk Samfund
2950 Vedbæk	Ellehaven 9
Tlf. 45 89 27 13 (12-13)	2950 Vedbæk
Giro 400-1710	Giro 327-1307

Bidrag til Soranernes Hus:

Sendes til kassereren, giro 1-669-0309

Medlemskontingent

er på sidste generalforsamling fastsat til:

1. For dimittend-året, kr. 0,-
2. I de 7 år, der følger efter pkt. 1, kr. 150,-
3. Derefter ordinært årskontingent kr. 265,-
4. Fra det fyldte 67. år dog kun 165,-

Betaling af kontingent

1. Alle medlemmer får i løbet af årets første kvartal tilsendt et girokort fra Samfundet. Beløbet skal være Samfundet i hænde senest 3 måneder efter modtagelsen af girokortet.
  2. Medlemmer, der bor uden for Danmark, anmodes om, ved fremsendelse af beløb i check til Samfundet, at anvende en check, trukket på et dansk pengeinstitut. Herved kan Samfundet spare et stort vekselgebyr.
- Husk altid at anføre medlemsnummer.

Adresseændring

1. Medlemmer, der bor i Danmark, skal meddele adresseændringen til det lokale postkontor. Samfundet får derved automatisk besked.
  2. Medlemmer, der bor eller bosætter sig uden for Danmark, skal meddele adresseændringen direkte til kassereren.
- Husk altid at anføre medlemsnummer.

Medlemsnummer

Medlemsnr. fremgår af girokort/medlemskort og af adresseringen (kun Danmark) bag på bladet. Det er det 7-cifrede tal (= afgangår fra Sorø Akademis Skole + 3-cifret løbenummer) overst til højre i adresseringen. Tallet (02079) til venstre er Soranerbladets distributionsnummer i Danmark.

Husk venligst altid, ved alle forhold omkring medlemskab, at give oplysning om medlemsnummeret. Det letter Samfundets arbejde.

SORANSK SAMFUND

Formand, Civ.ing. Henning Molin
Ellebuen 12, 2950 Vedbæk
Telefon og fax 45 89 23 23
E-mail: molineon@get2net.dk

Næstformand og sekretær

Michael Goeskjær
Linde Allé 1, 3050 Humlebæk
E-mail: mg@ishlaw.dk

Årsfest

Anne K. Dahl
Idagaard, Idagaards Allé 10
4200 Slagelse
E-mail: annecarlson@hotmail.com

Internet

<http://www.soranskksamfund.dk>
Redaktør: Jakob Bruhns,
På Bjerget 5, 1. tv., 2400 København NV
Tlf. og fax: 35 84 14 84
E-mail: jakob@bruhns.dk

Personalredaktør og biografier

Bodil Wille Boisen,
Tersløsegaard,
Holbergsvej 101E, 4293 Dianalund
Tlf. og fax 58 28 64 09
E-mail: wille.boisen@get2net.dk

SORANERBLADET, redaktion

Morten Nørgaard
Kongsdalvej 43, 2720 Vanløse
Tlf. 38 79 13 37 (bedst 17-19)
Fax +45 38 71 72 63
E-mail: soranerbladet@mail.tele.dk

SORANERBLADET, administration

Kassereren Arne Krog,
Ellehaven 9, 2950 Vedbæk
Tlf. 45 89 27 13
E-mail: a.krog@get2net.dk

Jysk afdeling

Hans Andersen
Dr. Holstvej 1, 8230 Åbyhøj
Tlf. 86 25 62 90

Fynsk afdeling

Olaf Teusch,
Hesselhøjvej 4, 5672 Brobyværk
Tlf. 62 63 14 80

Sorø Bogtrykkeri ApS

Alleen 9, 4180 Sorø
Tlf. 57 83 05 75 - fax 57 83 51 75
sb-tryk@mail1.stofanet.dk

ISSN 0930-1340

Adressendringer og re-
klamationer rettes i Skan-
dinavien til det lokale
postkontor.

02079 KHC 1965010 000
ROLF HARDY CHRISTENSEN
VIOLINVEJ 32, ST.
2730 HERLEV 2730 0112/ 5 1

Er det henfarne tiders gåsegang?

Deadline næste nr. – Den 25. marts 2002.

Indhent tilbud på

Person-, Last-, Varevogne

MERCEDES-BENZ

Ringsted	Slagelse	Holbæk	Nykøbing Sj.	Nykøbing F.	Næstved
Bragesvej 9	Elmedalsvej 1	Hovedvej 4	Autogården	Agrovej 2	Transportbuen
57 61 33 55	58 53 33 75	59 43 41 22	59 91 11 22	54 85 84 66	55 77 56 46

Gammelt håndværk med sjæl og varme

Fhv. varmemester ved Sorø Sygehus Kjeld Jensen har kastet sig over bogbinding

Det var en trist dag for Kjeld Jensen, da Sorø Sygehus lukkede hin dag i 1988, og han dermed forlod sit job som varmemester. Han valgte da pensionisttilværelsen i stedet for at flytte med til Slagelse. Det er han til gengæld glad for i dag, for det gav startskuddet til at dyrke den i dag store interesse - bogbinding. Det gamle hæderkronede håndværk, som han går til med sjæl og varme og fortæller entusiastisk om. Og ikke mindst glæder sin familie, venner og bekendte med.

- Jeg var på forhånd indstillet og forberedt på at gå på pension, når sygehuset lukkede, selv om jeg kun var 64½ år dengang. Men alligevel tænkte jeg - hvad nu?

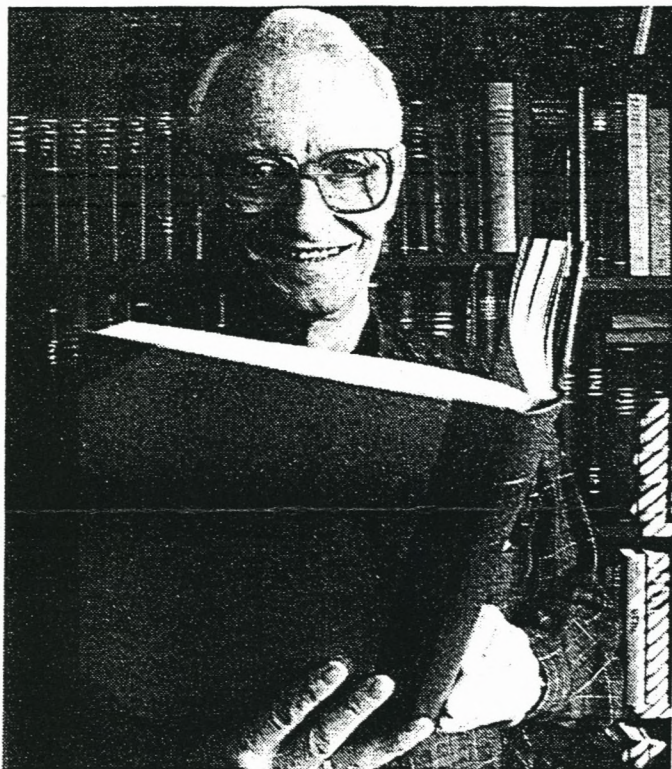
- Min kone puffede til mig. Du må have et eller andet at lave, sagde hun.

Kjeld Jensen smiler ved erindringen og erkender, at han aldrig har haft en speciel hobby. Bortset fra den pyntelige have udenfor huset i Søhegnet, hvor foråret heldigvis langt om længe lader sig ane.

- Jeg har altid kunnet lide bøger og at læse. Og så slog det mig. Hvorfor ikke binde bøger ind.

Besværligt spring

Det havde intet med Kjeld Jensens maskinmesteruddannelse at gøre, og der var et stort og besværligt spring fra tanke til gerning. Først og fremmest hvor han skulle

Kjeld Jensen har som pensionist kastet sig over bogbinding - til glæde for ikke mindst familien, der bl.a. kan slå op i de smukt indbundne Jul i Sorø

lære det. Der var ingen aftenskolemuligheder.

- Jeg hørte om terrazomester Johansen på Slagelsevej, der havde et værksted med bl.a. ravsliberi og møbelpolstring, og at han lavede bogbinder-kurser, fortæller han.

Kjeld Jensen var så heldig, at en ravsliber havde lært kunsten og gav ham et privat aftenkursus over 22 timer, hvor færdighederne blev indøvet på egne bøger.

Hvis der ikke var nok, gik Jensen på loppemarkeder og købte dem billigt. Efterhånden fik han også anskaffet

sig værktøjet ad snirklede veje og viser med berettiget stolthed bl.a. flere sættekasser med bogstavtyper frem - til guldtrykket.

Resultaterne så efterhånden hæderlige ud, og familien med de tre børn opmuntrede ham ved at bede om indbinding af alskens bøger, lige fra Anders And-hæfterne til Jul i Sorø.

- Det greb om sig, konstaterer Kjeld Jensen. Siden blev det venner og bekendte, der bad mig om at indbinde og reparere bøger. Alt muligt fra tegneserier og nodebøger over faglitteratur til bøger -

og Bibelen. Alt kan bindes ind.

Kjeld Jensen indrømmer, at det rigtig store, flotte og smarte kan han ikke. For bogbinderfaget er en kunst. Og kunstner bliver han aldrig.

- Det er kun til husbehov, men jeg får mange dejlige timer til at gå. Og glæden over at se folks reaktion. Så er jeg bare glad.

4 døgn pr. bog

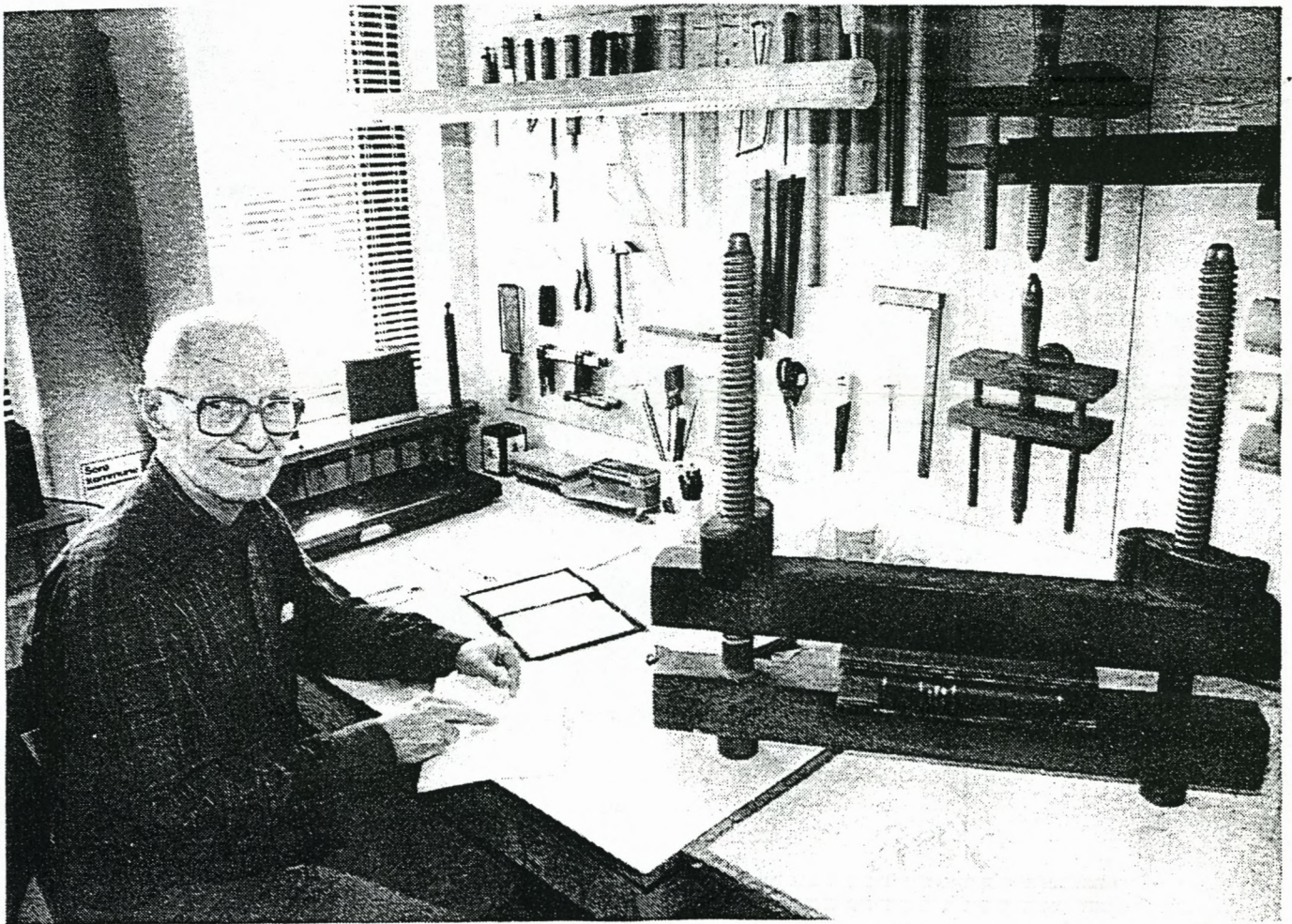
Bogbinderværkstedet er indrettet i et af værelserne i det rummelige kædehus. Alt så nydeligt og sirligt indrettet, som Kjeld Jensen selv er det af person. Ruller af indbindingsmateriale - fortrinsvis »Niger-imitation«, presser på rad og række og indbundne bøger i reolen, der viser den stadig stigende kvalitet. Og med en atmosfære, der vidner om hyggelige stunder.

En slidt bibel er ved at blive sat i stand og i en af de mange gamle presser ligger en næsten færdig bog.

- Hele processen tager fire døgn, for bogen skal i presse i flere omgange. Og alt er håndlavet og håndsyet, fortæller Kjeld Jensen, der uden at forlejne nutidens bogbinderkunst som kontrast livagtigt illuderer nutidens moderne rystemaskiner til at få bogen til at falde på plads. Et hug, og så er den færdig!

Det gamle håndværk er ved at uddø, og det var måske netop den dybere årsag til, at Kjeld Jensen kastede sig over det. Her er det personen, der bestemmer og er med i hver enkelt proces. Ikke som ved alt det moderne computer-styrede maskineri.

Lørdag 5. marts 1994

To bøger er for øjeblikket på vej til nyt udseende. Processen tager Kjeld Jensen fire døgn. Men så er alt også håndgjort.

Foto: Peter Frederiksen